Resimli UYANIŞ

< SERVETİ FÜNUN YERİNE ÇIKAR >

TE'SİSİ 1891

Haftalık

TÜRK GAZETESİ

Sahip ve baş muharriri:

AHMET İHSAN

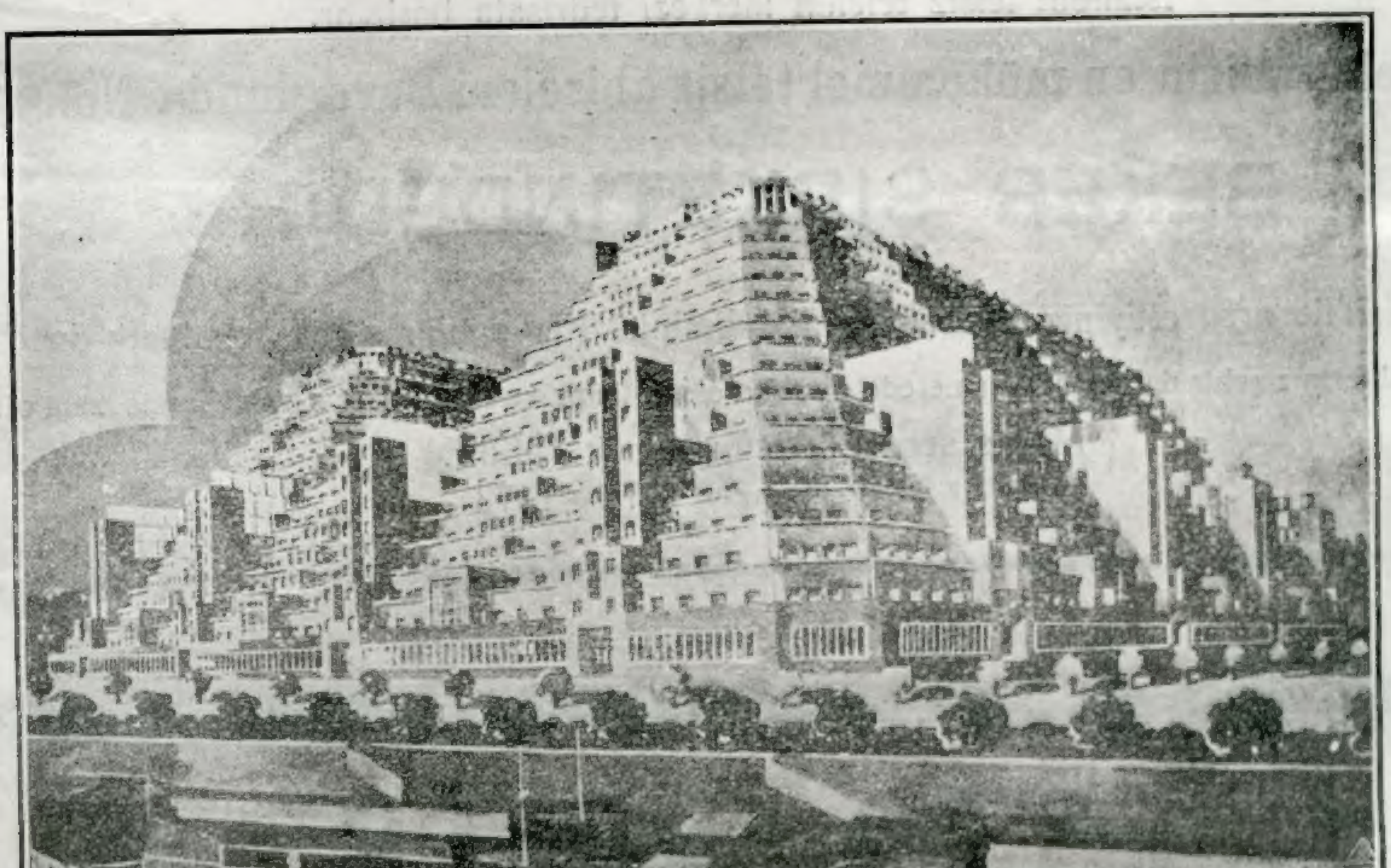

Sene 37

№ 2 – Eski № 1687

Perşembe

13 Kânunevel 1928

Abonesi: İstanbulda, vilayetlerde seneliği 1000, altı aylığı 600 kuruş.
Ecnebi memleketler için abonesi: 36 İsviçre frankıdır.

Nüshası
20 Kuruş

ADAPAZARI İSLAM TİCARET BANKASI

TURK ANONİM ŞİRKETİ

Sermayesi : 500,000 Türk lirası

Merkezi: ADAPAZARI

ISTANBUL ŞUBESİ: Yeni Postahane karşısı. Telefon: Istanbul — 2042

DİGER ŞUBELERİ: İzmit, Eskişehir, Düzçe, Bolu, Hendek, Bozöyük, Geyve.

Muhtelif şehirlerde muhabirleri vardır.

Her nev'i banka muamelatı yapar. müsait şeraitle tevdiat kabul eder.

Yeni Türk alfabesini suhulet ve istirahat ile ogrenmek istiyormisınız?

Istanbul telsiz telefon merkezi tedrisata başlıyor.

Memleketimizin en mükemmel telsiz ahizeleri Beyoglunda No. 370

BEKER ŞIRKETINDEDIR

Taksit ile arzu ettiyiniz makineleri alabilirsiniz. Her satılan ahıze te'minatlı-dır.

Işlemeyen ahızemiz şehir dahilinde her nerede olur ise olsun tamir ve tanzimi için mütehassis izam olunur

Müessesemize telefon itmek kafidir.

TELEFON: Beyoglu 1472—1473

OTTO WOLFF

EISENGROSSHANDLUNG

KŒLN Am. RHEIN

Berlin - Dusseldorf - Leipzig - Hamburg

Macaristan naibi hükûmeti Macar payıtahtınna yeni tayin olunan Tark orta elçisi ve fevkalade mürahası Behiç beyi resmi surette kabul etmiştir. Terafeyn arasında nutuklar taati edilddikten sonra Behiç bey itimat namesini tevdi eylemiştir. Naibi hükûmet yeni Türk sefirile uzun müddet görüşmüş ve sefire refakat eden sefaret kâtibi Nurullah ve Cevat Osman beylere hita ben söz soyleyerek iltifat göstermiştir. Bu merasimde Macaristan harciye nazırı M. "Valko,, ile naibi hükûmetin kalemi mahsus müdüuü M. "Vertessi,, hazır bulunmuşlardır.

* * *

Türkiye - İtalya muahedesinin tastiki münasebetiyle Meclisi mebusan da büyük bir kalabalık toplanmıştı. Meb'us M. Fani bu muahedenin İtalya için iki noktadan mühim olduğunu söylemiştir. Birisi umumî diğer hususîdir. Hatip muahedenin tastikindeki ehemiyetten bahisle Faşist İtalya için Gazi H.nin irşat ları ile tarakki yolonda büyük adımlar atan yeni Türkiye ile hüsnü münasebette bulunmak maksadını takid ettiğini söylenmş ve demiştir ki:

— Faşisst ğençleri Türkiye ye gitmişlerdi. Bu seyahat iki memleket arasındaki muhabbeti ispat etmiştir. (alkışlar)

Bundan başka Türkiye bir Bahri sefitdevletidir. Her iki memleketin hüsnü münasebatı tücari sahalardabüyük bir inkişaf temin edecek sulhun müvazenesine hizmet edecektir.,,

Bundan sonra meb'us M. pace söz almış ve muahedenin ehemmiyetini koydederek siyasî iktisadî noktadan faydalarını söylemiştir. Bu hatiplerden sonra M, mosolini kürsüye gelmişiir, Hatiplere teşekkür ettikten sonra demiştirki:

— Şurasını itiraf etmeli ki faşist idaresinin ilk senelerinde Türk - İtalya münasebeti bazı mertebe ademi itimttan azade degildi. bir takım anasır bu münasebeti ihlâl için çalışıyrrdu.

Bu vaziyeti halletmek me nafimiz namına lâzımdı. Tevfik Rüştü B. Milana geldtği zaman birbirimizle görüştük. İtilâf zemini kamilen tetkik edilerek her iki tarafın hüsnü nıyetle mütehassis olduğumuz anlaşıldı?

M. Musolininin beyanatı hararetle alkışlandı. Hatip bundan sonra iki memleket arasında hiç bir ihtilaf olmadığını zikrederek Gazi Hr. nin vucude getirdiği inkilabın Türkiyeyi kuvvetli dir devlet yaptığınıda ilâve etmiştir.

M. Musolini son olarak demiştirki;

— Bu muahedeyi tastik etmeden evel sizleri Türkiye Cumhuriyetinin reisini ve Türk milletini samimiyetle selâmlamaya davet ederim. (şitdetli alkışlar.)

* * *

Atinadan gelen hâberlere göre Yunan hükümeti Hariciye vekilimizle muallak meselelerin müzakeratına başlamak için Ankaradaki Yunan sefiri M. papaya emir vermiştir.

* * *

Geçen gün Hilaliahmer merkezinde içtima edildi. Içtimada gıdasız çocuklar mes'elesi ve bunun tahsisatı görüşülmüştür.

Hılaliahmerin çocuklarin mıktarını anlamak için Maarif müdürlüğünde istediği lista henüz gelmemiştir.

Bu listenin ne vakıt gönderildiği tekrar sorulmuş ve bir çok mekteplerden cevap geldiği ve digerlerinin de nihayet bu hafta içinde listeleri gönderecekleri cevabı alinmıştır.

Hilaliahmer Çatalca şubesi kendi mantıkasındaki gıdasız çocukların mıktarını bildirmiştir.

* * *

Bütün Istanbul halkı tarafından bir ay evvel infisah etmesine intizar olunan sut şirketinın nıhayet son günlerini yaşadığı anlaşılıyor.

Şirketin, meclisi idare reesi doktor Neşet Osman bey mahkemeye müracaat ederek şirketin boclar içinee boguldu ğunu, bu vaziyette daha fazla idameyi hayat etmesine imkân olmadığı, benaenaleyh şirketin feshi ile hesabatının tasfiye edılmesini talep eylemiçtir.

* * *

Geçenlerde limanimiza gelmekte iken taşlara çarparak teknesinden rahnedar olan Hidiviye kompanyasının Raşit vapuru istinye doklarinda tamir edilmiş ve iskenderyeye gitmiştır.

* * *

Bir kaç gündenberi Anka rada bulınan muhtelit mübadele komisyonu Türk heyeti mura-

hhasasi müşavirerinden Fuat B. şehrimize avdet etmiştir.

Baş murahhasımız Cemal Hüsnü Bey de bir iki güne kadar avdet ederek ve muhtelif komisyon içtimalarına başlayacaktır.

*
* *

İngiliz Kralının sıhhatine dair neşrolunan bülten endişeyi mahiyette telâkki edilmiştir. Akşamki bülten sabahkine nispetle daha az memnuniyeti baistir. Kralın ahvali endişe ve istirap tevlit ediyor. Çünkü geçen hafta mevziileştirilip daireı sirayeti tahdit edildiği doktorla tarafından haber virilen infeksion şimdi, bir derece umumileşmiştir Bundan hastanın kalbi ciddi surette müteessir olmuştur.

*
* *

Yedi senede bütün dünyayı dolaşan M. Ifanka isminde Çekoslovakyalı seyyah ahiren şehrimize gelmiştir. Seyyah iki kişilik dir heyeti sefeniyeye mensuptur. Bunların kauçuktan birer sandallarıda vardır.

*
* *

Belediyeler Lâyıhası bitmek üzredir. Şuraya iş ve orman layıhaları ğelmiş ve ait oldukları dairelere havale edilmiştir. Ş. U. hey'eti işlari çokluğundan her ğün toplanmaktadır.

*
* *

Ankarada Âlî iktısat meclisi hey'eti umumiye halinde ictima eylemiştir. Türk Ticareti Hariciye Bürosu ihdası hakkında iktisat Vekâletinin tespit etiiği kanunlayıhası iktisat meclisine tevdi olunmuştur. Âlî meclis, tetkikatla meşgul olmak üzere beş kişilik bir encümen tefrik etmiştir. Müteakiben paramızin tesbiti kıymetineda iristikar komisyonu tarafından tanzim edilen raporun müzakeresine başlanmıştır.

*
* *

Maliye komisyonu tekaüt kanununun son tetkikatını ikmal etmiştir,

*
* *

Büyük millet meclisi toplanmış 1928 senei maliyesi B. M. meclisi başvekâlet, millî müdafaa vekâleti bütçelerine 27 bin lira tahsisatı fevkalade ve munzame itasına ve bazı devairin mezkür senei maliye bütçelerinin muhtelif fasıl ve maddelerinden aynı miktarda tahsısatın imhasına dair kanun layıhası müzakere olunarak kabul edilmiştir.

*
* *

Hukuk talebe Cemiyeti fakülte müderrişler meclisine müracaat ederek diğer fakültelerde olduğu gibi hukuk fakültesindede şahadetnamelere derece konmamasını istemişti. Bu mesele fakülte meclisinde bir çok dafalar münakaşa edilmişti Bazi müderrisler derecenin ilgasının doğru olduğunu, hiç bir darülfünunda derece mevcut olmadığını söylemekte idiler.

Fakülte meclisi son içtimaında butalebi reddetmiştir. Haber aldığımıza nazaran yalnız üç müderris ilga için rey vermiştir.

*
* *

Anadolu hattı, Haydarpaşa limânı, Mersin -Adana- Tarsus mukavelenâmeleri Maliye Vekili ile Şirketlerin salahiyetdar mümessilleri tarafından Kâtibi adil huzurunda imza edilmiştir.

Devr ve temlik dolayısıle hükûmet senevî muayyen bir taksiti şirkete tesviye edecektir. Senelık taksitler takriben iki milyon Türk lirasından başlamakta ve her sene vakî olacak imbalar dolayisiyle son senelerde sekiz yüz bin liraya kadar tenezzül eylemektedir. Şirkectin 1918 den 1927 tarihine kadar olan tediye edilmemiş mütaahher koponları mukavelename tarihinden dört sene sonra başlamak üzre yirmi beş sene bilâ faiz tediye edilecektir.

*
* *

Meraşın Gökson kaymakamlığına Havran sabık kaymakamı Şevki, Ankaranın Beyhazari kaymakamı Sırrı Bolvadin kaymakamlığına Nuri Beyler tayin edilmişlerdir.

Eşme kaymakamlığınâ Hulusi, Kağızman kaymakamlığına sabık İğdır kaymakamı Hami Beyler tayin edilmişlerdir.

*
* *

Bazı ecnebî mekteplerde talebeye üzerinde aizze resimleri olan madalyalar verildiği maarif idaresine ihpar ebilmiştir.

Maarif idaresi buhususa tahkihata başlamittir. İdare bütün ecnebî mekteplere bir tamin göndererek talebeye böyle dini resimleri ihtiva eden madalyaların hediye olarak verilmemesini bildirmiş ve bu kabil hediyelerin yenı terbiye esaslarina muvaık olmadığını ilave etmıştir. Yalnız talebeye spora ait madalyalar verilecektir.

*
* *

İzmirde 290 çuval incir 11 kuruşa (10000) okka yag 75 kuruşa. 1955 çuval üzüm 20 den 25 küruşa, satılmıştır,

*
* *

Evrakı nakdiye sui istimali tahkikatına devam ediliyor. Müfettişler bir taraftan paraları sayarken, diğer taraftanda işle alâkası olmasına ihtimal verilen kimseleri Polise haber vermişlerdir. Fakat atik davranan bir çok kişinin harice kaçtıkları söylenmektedir.

*
* *

Adalar elektirik imtiyazının 53 maddeden ibaret mukavelesi Hey'eti Vekilece tastik olunmuştur.. Mukavele üç ay zarfinda ıstanbul Emanetiyle Nafia Vekâleti arasında imza ve taati edilecek ve taati tarihinden azamî bir sene zarfinda bir Türk anonim şirketi teşkil edilecek ve imtıyazını bu şirkete devredecektir,

*
* *

Polis memurları dün mıntıkaları dahilindeki mahellelerl dolaşarak evler üzerindeki lavhaları indirtmıştir. Bu meyanda itikati batıla mahsulu olarak evlerin üzerlerine asılan « Ya hafız », « Ya malikelmülk » gibi lavhalarla eski papuçlar ve at nalları, sarımsakları, yeşil boncuklar da kaldırılmıştır. Badema binalar üzerine bu gibi lüzümsuz şeyler asılmayacaktır.

Vilâyet Hukûmet konağı uzerindeki Arab harfleri ile yazılı lavha kazınmaktadır.

*
* *

Heykeltıraş M. Kanonika tarafından imal olunan Başvekil İsmet P.ş. H.z. nin heykeli gelmiştir. Başvekilimizin şahıslarına ait olan bu büst Ânkaraya gönderilecektir.

*
* *

Balkan Darülfünunları ittihadı nizamnamesi Romanyada hazırlanmaktadir. Bitinee umumî bır içtima yapılacaktır.

*
* *

mektepleri hakkındaki izahname maarif Eminliğime gelmiştir. İzahnamede millet mekteplerinin 15 kânunu evelde açılcaktır.

Maarif idaresi şimdiden igh zarata başlamıştır. İstanbulda yüzlerce halk dershanesi açıldığından millet mektePleri talimatnamesi daha kolaylıkla tatbik edilecektir.

Yeni harf faaliyetini teftış etmek üzere bir Anadolu seyahatine çıkan Mufettişı Umumî Bedri B. şehrimize avdet etmış-tır.

*
* *

Darülfünun Emaneti, talebelerin dersleri yeni harflerle ve sür,atle takiblerini temin için tertibat almıştır. Ezcümle AvruPadan bir not makinası getirtmektedır.

*
* *

Kirkor ismindeki bir Ermeni ile arkadaşları, binlerce liralık bir defineyi bulmuşlardır.

Mahmut paşada, Tarakçılar sokağında gazoz şişelerinin başındaki tenekeleri yapan bir dükkân vardır. Bu dükkânda Kirkor kıracıdır. 30 sene kadar evel aynı dükkânda Osman ağa isminde bekâr bir tarakçı varmış. Osman ağanın altın babası olduğu, ve paralarını bir küp içine koyarak gömdüğü dillerde dolaşırmış.

Aradan bukadar sene geçtikten sonrâ Osman ağanın altınları nihayet kirkora kısmet olmuştur. Kirkor dört gün evel dükkânına yeni bir makine koymak istemiş ve yerleşdirmek için toprağı kazarken kazmanın ucu bir teneke kutuya çarpmıştır. Kutu ihtimamla çıkarılarak açıldıgı zaman: bir torba içinde yüzlerce altının bulundugu görülmüştür. Hafriyat ilerledilince bir kutu dada bulunmuştur. Orada hazır bulunanlar kimseye haber vermiyerek altınları paylaşmışlar... Nihayet define havadisı polisin kulağina gitmiştir Kirkor ve arkadaşları işi örtbas etmek için « bulnnanlar bakır paraydl » diye bir şayıa çıkarmışlarsada işin peşini bırakmamıştır. Ve 2000 kûsur altın toplanarak polis Müdüriyetine getirilmiştir. Bunların içinde muhtelif cinsler vardır.

*
* *

BORSA

İstenbul esham ve tahvilat kambiyo ve nıkut borsası

11 Kânunıevel 1928 Akşam

Kambiyo ve nukıt	Kapandı	
	Lira	kur.
Esham ve tahvilat		
İstikraz dahili 0/0 5	84	25
Düyun muvahahde 0/0 4 ikeamiyel	223	75
Rumeli demiryolları	9	5
Anatolu demiryolu aksionı	23	—
Efektif		
Adet	kuruş	Para
1 İngiliz lirası	984	75
1 Dolar (Amerika)	200	75
20 Fıransız fırangı	158	—
20 İtalya lireti	211	—
1 Rayğişmark	48	75
20 Isviçera fırangı	776	50
1 Avıstıriya şilini	29	—
Felemenk fılorini	81	25
20 Yunan dırahmi	52	75,
20 Ley Romaniya	24	—,
20 Leva Bulgar	28	25
20 Çek Islovakiya	—	—
1 Zıloti Lehistan	22	50
1 Çervontsz Soviyet	10	40
20 Dinnar Yugolslaviya	69	—
20 Belcika fırangı	112	50
1 Osmanlı bankası banknotı	227	50
1 Altun	851	
Çek		
Londıra bir ısterlin	980	75
Niyork bir turk lirası dolar	200	75,
Paris » » » fırank	158	—
Buruksel» » » »	3	58,
Milano » » » liret	9	59,
Berlin » » » mark	2	6,5
Sofia » » » leva	68	—,
Amısterdam 1» » fılorin	1	22,5
Cinevra bir » » İsviçera	2	55,5
Madrit » » » pezeta	3	3,5
Varşova » » » zıloti	4	38,5
Atina » » » dırahmi	38	14
Bukreş ley kuruş	24	25,
Mosküva 1 çerontski	1000	40
Viyana 1 şilin	3	49,5
Belğrat 1 turk lirası dinar	28	325

Haber verilen evrakı naktiye sui istimali tahkikatına başlanmıştır. 6 maliye müfettiş Düyunu umumiye binasında sabahdan akşama kadar meşgul olmaktadırlar 600.000 liralık sui istimalin eski mübadeleler esnasında vukua geldigi teyit etmiştir Müfetişler binanın alt katındaki bir oda dahilinde çalışıyorlar. Sui istimalin hangi seri ve numrolarda yapıldığını anlamak için eski evrakı naktiyeyi tetkike başlamışlardır. Son yeni para mübadelesinde toplanan eski paralar birer birer elden geçirilmektedir.

Gelen desteleri müfettişler tetkik etmektedirler. Birisi paraların numrosonu okumakta diğeri de kaydetmektedir.

Tetkikat bittikten sonra, kaydedilen numaralarla defterdekiler karşılaştırılacaktır. Eksik olanlar, hangi memur zamanında değiştirilmişse bittabi o mes'ul tutulacaktır.

Devlet daireleri isimleri.

— Geçen nushadan mabat —

Hayvan Islah ve çuğaltma şubesi Müdürlügü (Zeotekni)
Bulaşık hastalıklar Şubesi
Devlet vapurları idaresi Umum müdürlügü
Sıhhat ve Içtimai Muavenetvekaleti (S. I. M. V.)
Sıhhat işleri Umum Mudürlügü
İçtiimi muavenet Umum Müdürlügü
Hudut ve Sahiller SıhhatUmum Müdürlügü (Hu.Sa.S.M.)
Dahilî (Kılinik)
Haricî (Kılinik)
Doğum Kıliniği
Devlet Arşiv Dairesi
Başvekalet. (BŞ.V.)
Adliye vekaâleti. (AD.V.)
Milli Müdafaa vakâlati. (M. M. V.)
Dahiliye vekâleti. (DA.V.)
Hariciye vekâleti. (HA.V.)
Malive Vekâleti. (MA.V.)
Nafia Vekâleti. (NA.V.)
Maarif Vekâleti (MF.V.)
Iktisat Vekâletî (IK.V.)
Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekâleti. (S.İ.A.V.)
Müsteşar (M.S.)
Umumi Müdirlik (U.M.)
Umumi Kâtiplik (U.K.)
Reislik (RS.)
Şube (Ş.)
Daire (D.)
Kalem (KL.)
Divunet işleri Reisligi(D.İ.RS.)
Evkaf umumî müdürlügü (EV.U.M)
Büvük Erkanıharbive Reisliği (B.E.RS.)
Devlet Şûrası Reisliği(D.Ş.RS.)
Tapu ve Kadastro Umum Müdürlügü (T.K.U.M.)
Emniyet Umum Müdürlügü (EM.U.m.)
İskân Umum müdürlügü (IS. U. M.)
Umum Jandarma Kumanmanliği (U.J.K.)
İcra Vekilleri Heyeti(İC.VE.H.)
posta Telgraf ve Telefon Umum müdüriügü (p.T.U.m.)
Gümrükler Umum müdürlügü (Ğ.U.m.)
Hudut ve Sahiller Sıhhat Umum müdürlügü (HU.SA.S.U.m.)
«Husasum» müdirlik. (mD.)

Bomonti etiketine dikkat
Bomonti
Gazoz fabrikası
Bomonti gazozlarının etiketleri taklit olunuyor
Dikkat idiniz ve taklidini almayınız.
204

Resimli
UYANIŞ

< SERVETİ FÜNUN YERİNE ÇIKAR >
TE'SİSİ 1891

Perşembe, 13 Kân. evel 1928
65 inci cilt

Haftalık türk gazetesi

Sahibi ve baş muharriri
AHMET IHSAN

Numara: 1687 — 2
37 inci sene

Teleğ.: Istanbul UYANIŞ

Telefon: Istanbul 1402 — 1403

Ankarada: Başvekâlet, Maliye Vekâleti ve Rusumat binaları.

Binanın arka cephesi geçen sene çorak bir arsaydı. Şimdi ne olduğunu resimde görüyorsunuz: mükemmel bir bahçe olmuştur. Bu yeni binalarda Şofaj santral vardır; asansör takılmak üzeredir. Hariç kapıları kışın soğuktan vikaye için dönme olacaktır ve Avrupaya sipariş olunmuştur.

Saatte 70 kilometro

«Avrupada ne gördüm?.»muharriri Avrupada...

Mecmuamız sahibi Ahmet İhsan B. çok evel Avrupaya gitmiş ve «Avrupada ne gördüm?» diye bir kitap yazmıştı. Kendisi şimdi gene Avrupadadır. Bu defa Berlinden «Milliyet» gazetesine şu mektubu göndermiştir:

Berlin 2 K. evel. 1928 Saat 7,26 da Berlinde bulunacak olan trenimiz tam dakikasında Anhalter istasyonundan içeri girdi. Mitorpa ismindeki Alman şirketinin yeni yaptırdığı yataklı vagonlardan müteşekkil tren, bizi Viyanadanberi hemen hiç sarsmadan getirmişti. Hep bildiğimiz yataklı vagonlara kıyas olunursa büsbütün başka olan bu arabalar daha çok büyük, daha yüksek tavanlı, koridoru ziyade geniş, hele kompartımanları ufacık bir oda, yatakları ise âdeta geniş güzel karyola gibi idi. Makas takımları ve arabanın askısı fennin bütün tekemmülünü haiz olacak ki saatte 70 kilometro yürüdügümüz halde sarsıntı duymamıştım. Yataklı vagonun şafneri çantalarımızı, pençereler önünde sıralanan hammallardan benim pençerenin önünde duzana vardı, o, bana üzeri numeralı bir kâğıt uzattı ve nereye diye sordu. Otelin ismini verdim. Artık hammal ile meşgul olmak lâzım değil idi.

Lokomotif dumanlarile her tarafı kararmış ve çok yüksekteki bulanık camlarından dumanı aşağı göndermekte olan muhteşem ve büyük garın sayısız katar rıhtımları arasından geçerken Umumî Harp zamanında bu garın bende bıraktığı izleri, hele Mütarekeden sonra bir gece buradan, saatı, zamanı ve mevkileri olmıyan bir trene güç belâ girip İsviçre yolunu tuttuğumu hatırladım. Şimdi o kargaşalıktan, ve daha sonraki markların sukutu zamanının durgunluklarından hiç eser yok!

Bilakis çok yenilikler var; gideceğim otel (Anhalter) garının önündeki geniş ve çok kalabalık meydanın öte tarafındadır; 600 odalıdır; soğuk ve yağmurlu havada o meydanı nasıl geçeceğim diye düşünmek lâzım değil! Garın bir köşesinde ziynetli bir asansör kapısı var; kapının üzerinde otelin ismi yazılı; kapının önünde ünuformalı bir otel garsonu duruyor; derhal kapıyı açıyor; asansöre girdim, yerin dibine doğru indik; asansörden çıkınca duvarları ve tavanı beyaz çini kaplı; iki taraf mahrutî buzlu camlı ve biribirine bitişik fenerleriyle aydınlanmış geniş bir yolu karşımda gördüm,

Duvarın iki tarafını nurlu bir çizği gibi takip eden fenerler tüneli çok hoş aydınlatıyordu. Avrupayı çok gezmiş olduğum halde bu yeniliğe şaştım. Üstümüzdeki kalabalık meydandan geçen tramvayların, otobüslerin, otomobillerin gürültüsünü altında işiderek tünelin öte başına geldim, iki ufak merdiven çıkınca kendimi 600 odalı kervansarayın içinde buldum. Burası bir âlem!...

Amma çok kalabalık, çok kaynar bir âlem... Burada her şey bir numara, her şey hesaplı, her şey muntazam ve bütün intizamların ücretini derhal ödemeli. Elinizi cebinizden çıkarmak yok! Hammal çantalarımla orada duruyor; fakat o beni tanımıyor; bana verdiği numaralı kağıdı aldı, çantaları otelin hizmetkârına teslim eyledi; bir mark hammallığını aldı; çekildi gitti Otelin yazıhanesi önceden ısmarladığım odayı verdi, elime başka bir kağıt tutuşturdu. Odanın numarası, fiatı, bahşış ve sair rusumun fiatı da dahil olduğu, sabah kahvealtısı mecburî olduğu, kahveye inilmese bile hesaba yazılacağı bu kâğıtta yazılı idi.

Elindeki kâğıda bakan önüme geçti; asansöre girdik (Hol) de muzıka çalıyr; otelin posta şubesi işliyor; telgrafanede telgraf makineleri takırdıyor; seyahat şubesi, isteyenlere dünyanın her tarafına vapur ve şimendöfer biletleri satıyor; sağ taraftaki koridorda büyük mağzaların camekânları dizilmiş, elektrik ışıkları içinde türlü eşyalar parıldayor ve ben kırmızı kasketli, eteksiz ceketli garsonla dördüncü kata çıkıyorum.

Çok temiz, çok lüks bir oda : masanın üzerinde bir telefon, yerinden zor kalkan Berlin şehri telefon kitabı, 600 odalı otelin her gün neşrettiği hususî seyehat gazetesinin son nushası, otel kütübhanesinde mevcut olup zairlerin okumasına tahsis edilmiş, olan kitapların numaralı listesi, kapının yanında duvarda, istediklerinizi garsonlara ve hizmetçilere ısmarlamağa mahsus bir başka telefon makinesi... Pençerede iri perdelr; dışarda karanlık bir gök! kar ve ıslak damlar, ve her an uğultusu odanın içine akseden büyük meydanın velvelesi... Sonra gözünüzün alabildiği kadar giden caddenin iki tarafına gündüzleri bile yanan renk renk eletrik ilânları... Artık ben bu kervansarayda bir adam değilim; ismim yok, ben bir numarayım. Çantamın üstüne numaramı yazdılar ... Dışardan duyuyorum. Garson söylüyor:

— 158 in şemsiyesi, 158 için bir kahve...

Bu velveleli alâyışlı, çok yüklü, sıra num-

ralı ve çok kalabalık hayata Alâmeriken! diyorlar ve Berlin şimdi Alâmeriken olmakla mağrur!.. Gurura hakkı var; muharebenin felâkettini, mark sukrtunu, zaruretini çarçabuk baştan atıp Avrupada harpten evelki intizamını ve kuvvetini idameye muvaffak olan Berlin ve Almanya nekadar iftihar etse yeri var; fakat bu çok Alâmeriken, pek muntazam olan, fakat benim hoşlanmadığım kervansaraydan hoşlanmadım. Berlinde uzun kalacak olsam mutlaka tenha mahallelerde âsude otellerden birine kaçar saklanırdım ve başımı dinlerdim. Burada dört gece yattım... Geceyi ve gündüzü birbirinden ayırmadım ve âdeta sersemledim. Viyanadaki sessiz, patırdısız ufak otelimi hasretle andım.

Sokaklarda otomobil, büyük otobüs, tramvaylar, kamyonlar öyle birbiri arkasına işliyor ki, eğer Berlin belediyesinin yaptığı ışık teşkilâtı olmasa kimse yolda rahat yürümez. Kazalar da birbirini takip eyler. Şehremaneti her işlek yolun diğer cadde ile birleştiği yerde, yani köşe başlarına ve dörtyolağızlarına dört cepheli ve her cephesi sarı, yeşil, kırmızı üç ısıklı büyük fenerler asmış.

Bu fenerlerin kâfesinin elektirik cereyanları bir merkeze bağlı; o merkez münavebe ile muhtelif caddelerin ışıklarını değiştiriyor. Meselâ bir dörtyolağzında bulunuyorsunuz? O dörtyolağzının üzerinde dediğim fener asılı. Fenerin iki yola bakan tarafı kırmızı, diğer iki yola bakan tarafı sarı gösteriyor.

Bunun manası: kırmızıyı görenler yollarına devama mezundur. Yeşili görenler dörtyolağzının başında derhal durmaya mecburdur. Işıklar bu halde iki dakika devam eyliyor, arkadan kırmızılar ve sarılar yeşil oluyor; bunun manası: şimdi hareket ve tevakkuf işaretleri geliyor, hazır olun demektir. Şöförler hazırken hareket ve durak ışıkları, bu defa başka cihete doğru yanıyor. Dörtyolağzında biraz evel duranlar yürüyor, işleyen taraf duruyor. Işıklar sayesinde yayanlar için de büyük bir rahat var. Işığın rengine göre ne zaman karşıdan karşıya geçeceğinizi biliyorsunuz, zaten caddeler üzerinde geçit mahalleri çizilmiştir; oradan arabalar mutlaka yavaş geçerler.

Otelden sokağa çıktım. Esiyor, yğıyor, halk caddelerin yaya kaldırımında akıyor; arabaların envaı dere gibi öteden gidiyor. Dükân cephelerinde, damlarda, evlerin balkonlarında türlü türlü renkli elektrik ilânları yanıyor; kaldırım üstlerinde gazete satıcıları dolaşıyor, sık sık tesadüf edilen lokanta ve şekerci ve mezeci dükânları camekânları önöne âlem toplanmış, dizili yemekleri seyreyliyor, yahut duvardaki yemek listelerini okuyor. Meze dükânlarında neler yok neler? Amma sade mezeci: içki filana merak eden yok. Olsa olsa bir iki kadeh bira! Sonra «Espres» kahvehaneleri!.. Ucuz ve nefis kahveler, pastalar, soğuk yiyecekler...

Potsdam meydanı bir mahşer. Orada birleşen beş cadde sade adam ve araba ile örtülü.. Renkli fenerler durmayıp yanıyor, renk değiştiriyor. Karşı tarafa çok zorlukla geçtim; Avrupanın en büyük otellerinden birisi olan Splatad otelini solda bırakarak meşhur «Tirgarten» ormanına giden caddeyi tuttum ve biraz sonra ormanı sağda bırakan «Tirgarten» caddesinde gidiyordum. Türk sefarethanesi bu caddenin 19 numarasındadır. Bina devletindir; Umumî Harp zamanında satın alındı ve Cümhuriyet devrinde tanzim olundu, doşendi.

Tirgarten caddesine başladığım zaman solumda ilk numara vardı; siz sanırsınız ki 19 çabuk gelir. Ne gezer! Burada Berlinin en muhteşem binaları ve köşkleri var, her biri 40-50 metro cebhelidir, sonra numaralar 4 A, 4 B, 4 C, diye tekerrür eder. Köşklere, köşklerin önündeki müzeyyen demir parmaklıklara, binaların zengin yapılışına bakıyorum, yürüyorum. Sağımda asfaltlı, dümdüz cadde; otomobiller üzerinden yağ gibi kayıp akıyor; öbür taraf yayan yolunun yanında Tirgarten ormanı kara ve hazin ağaçlariyle uzanıp gidiyor ve ben ilerliyorum. Sade buradaki değil, her yerdeki binaların sokak kapılarına baktıkça bu kapılardan her birisinin bizim memlekette ;adata bir ev yapacak paralariyle meydana gelmiş olacağını düşünüyorum.

Işte Büyükelçilik dairesi. Aksakallı kapıcı İbrahim ağa; çok terbiyeli misefir kabul garsonu ve mükellef bir bekleme salonu.. Kapı açıldı: Türk Cümhuriyetinin Berlinde ilk Büyükelçisi Kemalettin Sami Pş. Millî mücadelenin şanlı kahramanlarından olan Sami Pş. nekadar mahviyetli, nazik.. Her yerde olduğu gibi burada da lakırdımız yeni harflere ait ve Pş. ilâve eyliyordu;

— Trük kulübümüz var; burada vatandaşlarımız çoktur. Söyediklerinizi kulübümüzde onlara anlatırmısınız, güzel bir konferans olur.

Havesle kabul ettim. Berline geldiğimin üçüncü akşamı (Lutzovv Ufer) deki Türk kulübün-

— Devamı 22 nici sayfada —

Atina sefirimiz

Cevat Bey Efendi

Hükûmetimizin Atina sefiri Cevat Bey geçen hafta içinde Atinadan gelmiş, Ankaraya gitmiştir. Cevat Bey Yunanistan hariciye nazırının mühim bir muhtırasını hamil bulunduğu, Atinadak temaslarına ve müzakerelerine dair şifahi izahat vermek üzere gldiği söylenmişti. Kendesi bunu tekzip etti.

Cevat Bey diplomatlarımız arasında mümtaz bir simadır.

Sofya ve Paris sefaretlerinde bulunmuş, Yunanistan ile harp senlerinden sonra siyasi münasebat iade edilince ilk sefir olmak üzere, mevkiin ehemmiyetine mebni Atina sefaretine tayin edilmiştir.

Siyasi müzakeratı hakkında izahat vermek için Ankaraya avdet eden Atina sefirimiz Cevat Bey Efendi.

Ingiltere kıralı

Beşinci Corcun hastalığı

geçen hafta içinde bütün dünyaun gazeteleri Ingiltere kıralının hastaligiyle meşgul olmuştur. Londrada günlerce halk kiralin ikametgâhı olan Bukingam sarayının önünden ayrılmamıştır. Hastalık vagim oldugü için endişelere sebeb olmuştur. Ayropa resimli gazeteleri kıralın resmini koymuşlardir. Bizde bu sırada cihanın dıkkat nazarlarını kendi üzerine celp etmiş olan kıral Corc ile kıkaliçenin son resimlerinden birini sahifamıza naklediyoruz.

Bfrikada seyahatta bulunan Veliaht alelacele Ingiltereye avdet etmiştir.

Geçen hafta içinde hastalığı her tarafta endişeler uyandıran İngiltere kralı beşinci Corc ile kraliçe.

Küba adasında, Havana limanında istiklâl şenlikleri. 15 şubat 1898 de Havana limanında iştial eden Maine amerikan kruvazörünün gemicileri hatırasına rekz edilen abidenin küşat resmi:

30 sene evel

Küba adasının istiklâli

Küba adasının merkezi olan Havana şehrinde ahiren adanın istiklali, 30 senelik hayati merasimi yapılmıştır.

1898 de- o vakıt küba Ispanya idaresinde idi- Havana lima nında demirli bulunan Maine amerikan kruvazöründe bir işti alvukua gelmesi, birçok gemicilerin telef olması üzerine Amerika ile Ispanya arasında bir muharebe çıkmış, Ispanya donanmasının tahribi, ispanyolların mağlubiyeti, Küba adasının istiklâli ile neticelenmişti.

Havanada, sahilde Maine gemisinin iştialinde vefat eden gemicilerin hatırasını yat içinr ekz- edilen abidenin küşat resmi yapılmış, Santiyago dö Kküba şehri civarında Amerika ile Ispanya arasında sulh aktedilmek üzere mütarekenamenin altında imza edilmiş olduğu tarihî ağaçı ziyaret edilmiştir.

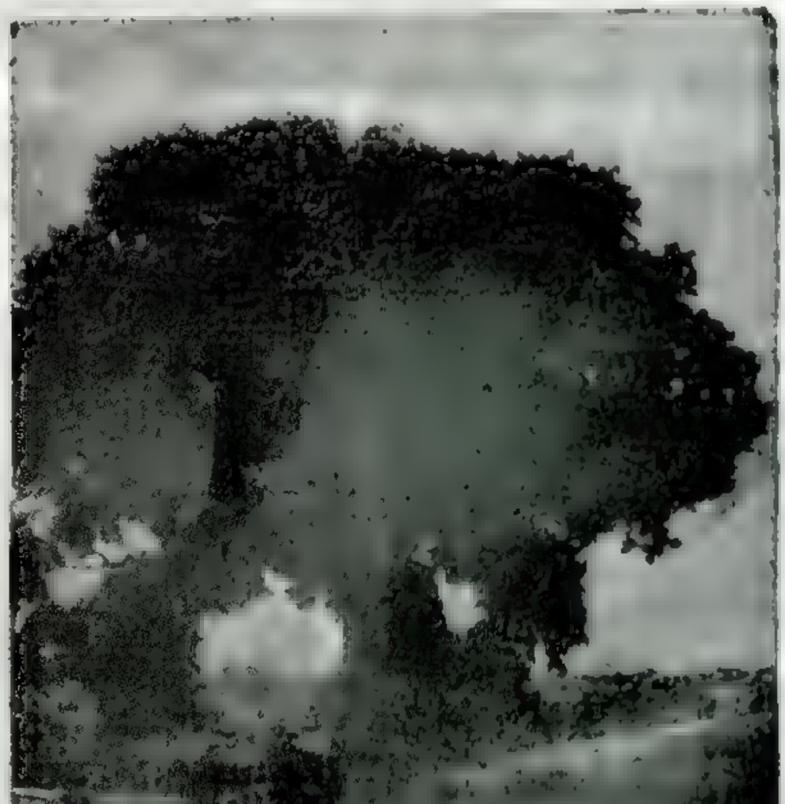

Küba adasında Santiyago dö Küba şehri civarında otuz sene evel altında Amerika ile Ispanya arasında mütareke imza edilmiş olan tarihî ağaç.

deyiz: kulübün islâhını, tanzimini ve yaşama çarelerini Kemalettin Sami Pş. temin etmiştir. Burası şimdi Türk vatandaşların, Türk talebenin içtima yeridir, ve hepsine Elçi Pş. nezaret eder. Avrupada açilmiş Türk kulüplerini bilirim; Berlindeki Türk kulübünü muharebe zamanında da görmüştüm; cılız doğmuş bir çocuk halinde idi.

Buralara sefirler lütfen teşrif buyurursa kulüp erkânı teşekkül eylerdi. Şimdi Türkiye Büyükelçisi kulübün hamisi ve nazırıdır, gelenlere Büyükelçimiz teşekkür ediyor. Bunun için kulüpte hayat var. İçtima salonu dolu idi. Büyükelçı Hz. ve çok muhterem refikaları nazik tavur, güler yüzle gelenleri kabul eyliyorlardı. Elçilik erkâni Şehbenderhanemiz ve Berlin Türk tacirleri hep orada idi.

Kemalettin Samı Pş, Hz. konfransı açtılar; yeni harfler ve yeni harflerin matbaacılık ve gazetecilik âlemindeki rolu ile eski arap harflerının harsımıza ve matbaacılığımıza verdiği teehhürler hakkında söz söyleyeceğimi soylediler ve benim hakkımda çok ziyade iltifatlarda bulundular.

Kürsüde, siyah tahta başında, fakat Almanyada, Berlinde, iki yüze yakın türk kardeaşlerin karşısında söylüyor ve anlatıyordum ve onların dinleyişte göşterdikleri alâka göğsümü kabartıyordu ve ben daha ziyade havesleniyordum. Beni dinlemek lütfünda bulunan Hmf. ler ve Bf. lere Apitülhamit zamanının matbuatını ve o tarihlerde gördüğüm hem gölünç hem feçi vak'âları hikâye eyliyor ve şimdi ile mukayese eyhyorum. Türk irfanının boynuna takılmış kapitülasyon zinciri olan arap harflerini fire attıktan sonra önümüz ve yolumuz açılmıştır.

Gençler gayretle ve cesaretle, azimle yürüsünler ve çektiklerimizi arasıra hatırlamaktan hâlî kalmasınlar dedim. Kırk senelik meslek tecrübesine istinat ederek ve tam yürekten gelmek şartiyle Berlin kulübünde soylediklerim bana çok zevk vermişti; çünkü bugün idrak eyledığimi torunlarımın bile görebileceğini ummuyordum. Hepsini bana Büyük Gazinin dehası gösterdi. Artık gözüm arkada kalmaz, ölsem de gam yemem.

Ahmet İhsan

Afaki Müsahabe

Uyanış

Servetifünun ve Uyanış — İsimler ve ünvanlar. —İsme bakılmaz, işe bakılır. —Ahret suali. — Münebbihli saatlar. — Münebbih davalar. — Uyanış, bunlara benzer mi? --- Avrupa medeni tarihinde intibah (Renaissance) devri. —İtalyada, Fransada.— Matbaanın icadı, dünya intibahına tesiri.—İnkilabımızın tarihçesi. — Bir tek kelime: Uyanış.

Senelerdenberi Servetifünuna, kendine de ismine de alışmıştık. Birkaç defa yazıldı, şöylendi, gösterildi ki, haftalık sevgili gazetemizin terkipli ismi mana aranırsa, manası itibariyle parlak değildi. Eski medrese usulü kırık mana verilse, yine şaşaalı bir neticeye varılamazdı. Ançak servet ve fünun gibi ayrı ayrı göze çarpan iki kelemenin yanyana oturuşu bize sevimli görünür, vaktiyle bu ismin nasıl bir zaruretle kabul edilmiş olduğunu düşunüş de bize teselli verirdi.

İsimlerde isterse manevî şahsiyetlere verilmiş olan ünvanlarda olsun, lûgat manası aranmaz, ehliyete, işe bakılır. Eski kitablarda ahret suallerinden bahsolunurken, orada, yani öbir dünyada, baban kimdir, asalet fermanın var mı, diye sorulmaz, ne yaptın, ne işledin, buna bakılır, denilirdi.

Bir adamın adı Bayram olur, bu isim bir takımların hoşuna gitmeyebilir, fakat bir Bayram Paşa da bugüne kadar, hiç olmazsa enginariyle namını ipka etmiş bulunur.

Vıananın mamulatı makbul mobilya fabrikalarından birinin sahibi, Knoblauch, şarsak efendidir. Bu isim onun metaına sekte vermemiştir.

Kaniimı ki Servetifünun da şimdiye kadar ünvanından asla mahcup olmamışıır, vatanına, milletine hızmet etmiş, memleketinin hayrına, menfaatına çalışmış olmasiyle iftihar edegelmıştir.

Türkiye cümhuriyeti, türk milleti önünde büyük bir inkılap devri açılmiştır, bu sahada en seri adımlarla ilerilemek istiyuruz.

Hele yeni harf inkılabı türk matbuat aleminde büsbütün bir yenilik ihdas etmiştir.

Matbuatımız da medenî alemin matbuatı kıyafetine girmiştir. Servetifünun da geçen haftadan itibaren du kiyafetle meydana çıktığı gibi serpuşu sayılan başlığını da degiştirmiş, eski fesini başından çikarırcasına, UYANIŞ ünvanını almiştir. Iptida Yenilik ismini almak istemişti. UYANIŞ kısmet oldu.

Bu isimle de matbuatta bir mevki tutacağına bu ana kadar tutmuş olduğu mevkiine terakki ve tecettut devriyle mütenasip, bu devre uygun bir şekil, bir meziyet vereceğine emindir.

Türkiye ve Türkler hakkındaki iyi hisleriyle iyi yazilariyle hayatında ve mematinda kendisini daima hürmetle yatedegeldiğimiz Fransız maruf edip Piyer Loti bu ismini bütün cihana tanitmıştır, asıl ismi Julien Viaud dur.

Muhterem mebüsumuz Cümhuriyet başmuharriri Yunus Nadi Beyin göbek ve mektep adı bu değildir. Azmu rezmiyle kabul ettigi nama bir pıye vermıştır.

Sevgili ENİS AVNi » miz de Aka Gündüz ismini tatlı yazılariyle yaşattı ve yaşatıyor.

UYANIŞ da asrımızın ve milletimizin tekamülatına tabaan yaşıyacak.

UYANIŞ ! Harf inkılabımıza kadar yalnız şu büyük türk inkılabının tarihçesini degil, medeni alemin tarakki ve tecettut tarihine de umumî bir nazır atfederek UYANIŞ kelimesindeki vasi manayı düşünebiliriz.

Bizim için bu UYANIŞ asırlardanberi dalmış olduğumuz gaflet uykusundan bir uyanıştır. Evelce kullanageldiğimiz arapca kelimeler arasinda bunun manasını aramakta bugün bir mana yoktur amma fikrin tenevvürüne yardımı da pek manasız değildir

Uyanışta taykkuz, uyanık durma, daima tetbirli ve ihtiyatlı bulunma manası var ki bizim .için ehemiyetli manalaından biridir.

Uyanış derdemez aklımıza münebbihli bir saatı getirsek yine hata işlemiş olmayız. Eğer bizim UYANIŞ her hafta bir münebbihli saat gibi muhterem karilerimi uyandırır, kendilerine siyaset, sanat, edep ve fen alemlerın dair yakaza ve bidari, güzel türkçe ile uyanıklık verebilirse ne mutlu! Vazifesini yapmış olur.

Münebbihlli saattan tıp ilminin münebbihlerine intikal etsek de hataya düşmüş olmayız. Tıpta munebbih davalar vardır, bunlardan bazıları dogrudan dogruya asabi, bazıları azanın haraketlerine mahsus asabı tenbih, tahrik, tehıyiç eder. Münebbih edvıyenin vazifesi uykuya dalan, atalete düşen uzviyeti uyandırmaktır. Ecitant, pyrétogénétique denilen bu ilaçlar yerine göre düskün azayi faaliyete getirmekte müessirdir. Güzelim kahve de bunlardan biridir.

Bir de ruhun tenbihi, uyandırılışı var ki buna müteallik bahıs psychagogie (Pisikağoji) namı altında tanınmıştır,

Bizim UYANIŞ her hafta yazılarıyle, resimleriyle ruhî ve fikrî bir münebbih olmağa çalışır ve muvaffak olabilirse böylece de vazifesini ifa etmiş addolunur.

Uyanış, bir intibahtır. Tarihin, medeniyetin mühim bir devrini hatırlatmaktadir.

Renaissance (rönesans) denilen ve XV, XVI inci asırlara raci görülen bu zaman Avropanın uyanışıdır.

Rönesans, yeniden doğuş manasına geliyor, bu da yenileşmek (le renouvellement) Uzviyeti yeniden tazelemek (la régénération) güzel sanatlarda, edebiyatta, fünunda bir yenilik ihdas etmek (la renovation) manalarını şamil görülüyor ve manaların ifade ettiği sahalarda terakki ve tekâmül yolunda inkilaplar rönesans devrinde başlıyor, ileriliyor.

Tarih inkâr etmez ki Avropada intibah devri İtalyada başlamıştır. İtalyan zekâsı bu devre kadar papasların tesiriyle zincirlere vurulmuş olan insan aklı, insan zekâsı, bu zincirler kırılarak esaretten kurtarılmak istenilmiştir.

Bir zamanlar tahsil ve terbiye tamamiyle papasların elinde idi. Manastırlardan, papas mekteplerinden başka tahsil yurdu, terbiye ocağı yoktu. Bizde de az zamanevel, yakınlara kadar talim ve terbiye sarıklı hocalar imamlar elinde ve medreselere münhasırdı.

Avropanın iskolastik devrinde basma kalıp akidelere inanmak mecburi, itiraz ve tenkit hakları mefkutttu.

İntibah devrinde bilhassa sanatkârlar, ediplier, muharrirler, mütefenninler arasında yeni cereyanlar hasıl oldu görenek bağları çözüldü. Meselâ intibah devrinin Fransada tesirini göstermeğe başlamasıyla fransız lisanının ıslah edilmesine, zenginleşdirilmesine teşebbüs edildi.

Lisanı ıslah etme ve zenginleştirme için müracaat olunan vasıtalardan biri de Fransanın vilayetlerinde söylenen lehçelerden istiâne etmekti.

Tarihte UYANIŞ devrinin en bariz ve mümtaz hassası her türlü terakki ve tekâmülü, her türlü köhne kaytlardan azade olarak, ancak aklu mantığa, fenne, fen kaidelerine tabi tutmaktı. Bugün medenî alemin senayide fününda, iktisadiyatta hedefi budur. Her şeyde istinatgâh fen ve fenne müstenit aklu mantıktır ki buda bir tek kelime ile eda olunuyor; rasyonalizm (rationalisme).

Tarihin UYANIŞ devrini parlatan, tenmiye eden, besleyen matbaanın, tek ve munfasıl harf-

— Devamı 23 inci sayfade —

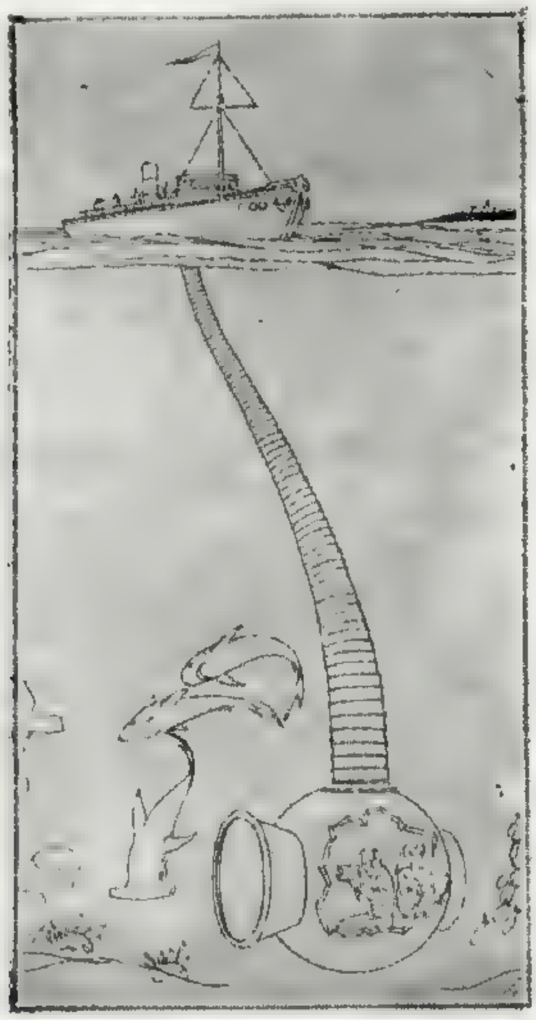

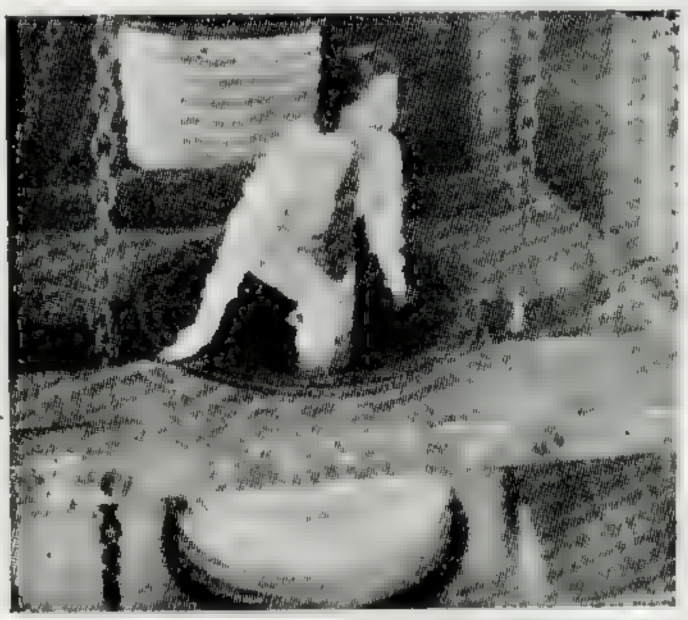

Denizin dibinde resim almak için mucidin zevcesi hortumdan inerken.

- Soldaki resim: -
Denizlerin dibinde resim almak için amerikalı gazetecinin ihtiraı.

Denizlerin dibinde neler var?

Gazeteciler dünyanın her tarafında her deliğe girerler, onlara hiç bir şey gizli kalamaz, kapılardan giremezlerse damdan düşerler, diye tavsif olonurdu.

Böyle idiler, böyledirler. Şimdi ise gazetelerde resim modasi revaç bulalı, gazetelerin fotografçıları en mahir muhabirleri bastırmıştır. Portatif makineleri koltuklarında, her yerde hazır ve nazırdırlar.

Bunların ellerinden kurtuluş yoktur. Medenî cihanda gazeterin ehemmiyeti ziyade olduğu için bütün hükumetlerin ricali de gazete fotografçılarının makineleri önünde bir vakfe geçirmeği reddedemiyorlar.

Bu fotografçılar kendilerine gazetelerine resim yetiştirmek için yer yüzünü dar görmeğe başlamışlar ki makineleriyle denizlerin dibine iniyorlar. Işte bir nümunesi:

Denizlerin dibinde resim almak için bir oda: bu tahtelbahir odada aletin mucidi ve genç zevcesi.

- Sagdaki resim: -
Denizin dibi: bir deniz şeytanının ahtapota hücumu.

Amerika haftalık mecmualarından birinin(The Inde'pendant) ressamı denizlerin dibinde birmüddet kalmak ve resim çikartmak için bir cihaz tasavvur etmiştir. Ressam bu fikrini Amerika yevmi gazetelerinden birine söylemiş, buda işi Willianson ısimnde birine oçmıştır. Bu zat bir alet icat etmıştir. Bu alet denizin dibine bir vapurdan indirelen etrafı kalın camlı bir odacıktır. Vapura çelikten körüklu geniş bir uzun hortumla merbuttur. Bu hortum hem denizin dibine inmeğe hem de hava almağa yardım ediyor. Hortumun kutru 60 santimetredir. Oda da kalın çeliktendir, suların tazyıkına mukavimdir, arzı 1,50 metrodur.

Deniz dibinin esrarı: kuşa benziyen balıklar.

Denizin dibinde: acip mahluklardan bir deniz atı.

Vapurdan iskandil ile denizin derinliği ölçüldükten sonra aşığıya inilmektedir. Şimdilik bu derinlik on iki metroyu geçemiyor.

Aletin mucidi genç zevcesiyle denizin didine Bahama adaları civarında inmış, bir takım fotograflar almış resimler yapmıştır.

Bu nushamıza koyduğumuz fotografilerle diğer resimler bu hususta daha iyi bir fikir verebilir.

Denizin dibinde: İnsanların elinden denizin aldığı enkaz.

— Müsahabenin devamı —

lerle tertip sanatının, tipograf makinasının icadı olmuştur.

Işte bizim UYANIŞ Avropa medenî tarihinin, ismiyle, manasıyla, bu mühim zamanına bir işarettir. Yeni harflerle türk matbaaçılığı yeni bir inkişaf devrine girerken bir uyanış lazımdı. Eski Servetifünun şimdi bu yeni harflerle uyanışı UYANIŞ la temsil ediyor.

Türk inkılâbı baştan başa bir intibahtır; yeniden dirilme, gaflet uykusundan uyanmadır. Türklerde bu büyük inkılâbın safhaları bir tek kelime ile eda edilmek istenilirse UYANIŞ demek caizdir.

Mahmut Sadık

Leylânın Ölümü

Yahya Saim Bey muhtelif tarihlerde neşrettiği yazılarını «Leylânın Ölümü» ismini verdiği küçük bir ciltte toplamış. Kitap bundan mada Hilâlin Gölgesinde, Memleket Ilhamları, Mayis Gecesi, Çin Masalı, Sabah, namlariyle ayrilan küçük şiir mecmualarından müteşekkildir.

Eser, şairin muhtelif zamanlrlda yazdığı şiirlerini ihtiva ettiği için her sayfasında aynı kuvveti, hatta aynı lisanı bulamiyoruz. Içlerinde öyle mısra'lar var ki bazan Tevfik Fikretten bir eda, bazan Fecri Ati şiirinden bir nağme hatirlatıyor. Eğer bütün yazilarını Arzu ve Hece diye ayirarak tetkik edersk aruzlarda umumiyetle Yahya Kemal tesirinin galip olduğun usöyleyebiliriz. Leylânın Ölümü hisli bir aşk macerasının tahssüsleri. Mayıs Gecesi] «Alfred de Musset»den tercüme, Çin Masalı biraz fanteziye benziyen bir hikâyedir.

Biz, güzel ve muvaffak olmuş mısraları göstermeden evel kitabın hemen her yaprağında göze çarpan iki vasfını işaret edeceğiz: ihmal ve adî teferruata fazla yer vermek. Bunlar eserini yaşatmak isteyin bir şairin en çok kaçacağı tehlikelerdir. Yahya Saim de yazıları hakkında biarz daha titiz ve çok daha itinalı olsaydı lezzetle okuduğumuz mısra'lara şüphesiz daha fazla tesadüf edecekdik.

Görüyoruz ki lisanı kuvvetli, fakat hiç dikkat etmiyor ve arasıra elinden kaçan hataları düzeltmeyecek kadar zahmetten kaçyor. Bazı mısralarda empresiyonist bir eda sezilmesine rağmen ehemmiyetsiz sözlere fazla yer verişi çok kere kuvveti kesiyor ve şiri arka arkaya dizilmiş lâflar halinde bırakıyor.

Deniz dibinde: kuşa benziyen baliklar.

Yahya Saimin yazılarında yenilik eskilikten daha az. Onnun için hece vezinle yazdığı şiirlere muvaffak ve mükemmel diyemiyoruz.

Fakat arzula yazdıklarında dikkati celbedenler yok değil. Meselâ « Zemzeme » ismini verdiği:

Ezelden ta ezelden putperestiz

mısraiyle başlıyan nefes,bençe kitabın en nefis parçasıdır. Muhtelif sayfalara dağılan cilddçn güzel dencek mısra'ları arıyorsak «Rüyalar Sahili» isimli manzumenin sonlarını okuyalım:

Narin helezonlar düşerek karşı fenerden
Durgun suda kalbim gibi bir şey kanıyordu

Fransızca gibi cümle teşkilatı lisanımıza tamamamiyle zıt bir lisandan bir şiirin ğene bir şiir halinde nazmın tercüme edildiğini düşünürsek Mayıs Gecesini biraz beğenmemiz lâzım gelir. Esasen burda gaye harfi harfine bir tercüme olmadığını mütercim de soyliyor. O halde «Mayıs Gecesi» ne Basılmadan bir parılıtının hakikaten aksetmiş olduğunu kabûl edelim.

Leylânın Ölümünde aradığımız güzel şiirleri bulamıyorsak genç bir edebıyat hocası olan şairden daha fazlasını beklediğimizi söyleyebiliriz.

V.M.

tenkit :

Kaldırımlar

Necip Fazıl

Sokaktayım, gimsesiz bir sokak ortasında;
Yürüyorum, arkama bakmadan yöruyorom.
Yolumün karanlığa karışan noktasında
Sanki beni bekleyen bir hayal göruyorum.

İşte, Necip Fazılın « kaldırımlar » ı böyle başlıyor, ve bu uzun şiirdeki her mısra yalancı birer elmas değil, fkkat, kaldırım çocuğunu adımları altında ses veren hakikî kaldırım taşlarıdır. Bu kaldırımların uzerinde esen ruzğar ölumun nefesleri, şairi adım adım takip edende ölumün bizzat kendisidir.

Bana, bilmem neden, Necip Fazıl ölumle konuşmuş gibi geliyor. Ölumden bahs eden mısralarında insanı, bir elektirik telini tutmuş gibi sarsan bir kuvvet var. Bu cihetten Necip Fazıl ile fransız şairi (Bodler) arasında bir akrabalık göruyorum.

Islak bir yorgan gibi iyice buruneyim.
Örtün ustüme örtün, serin karanlıkları
« Necıp Fazıl »

Je vais me coucher sur le dos
Et me rouler dans vos rideaux,
O rafraîchissantes ténèbres !
Charles Baudelair

İki şair arasında görduğum bu yakınlığın sebebini, Necip Fazılın şu mısraı ile anlatayım:

Kaynamış ruhlarımız bir derdin potasında.

(Kaldırımlar) duygu itibariyle gittikçe derinleşen bir şiirdir, bunun için en güzel kısmını sonlarında okuyoruz. Burada, şair, kaldırımların uzerinde geçirdiği geceleri bir kadın şeklinde göruyor.

Bır siyah kadındırki kaldırımlarda gece
Dalgın bir heyal gibi eteğini surukler.

Ve o kadını ihtirasla seviyor:

Ondan bir temas gibi ruzgâr beni burda
Kucaklamak isterim onu koynuma alıp.

Bu kadar sevdiği bir vucudu kıskanması tabiidir :

Arkamdan bir kahkaha duysam yaralanırım;
Onu bir başkasına ramoluyor sanırım
Görsem pencerelerde soyunan bir karaltı.

Ve şiir nihayet şöyle bitiyor :

Varsın bugün bir acı duymasın göz yaşımdan,
Bana rahat bır doşek serince yerin altı
Bilirim kalkmıyacak bir yar gibi başımdan.

Kaldırımlardan sonra « Otel Odaları » ve Sayıklama » manzumeleri geliyor. Zaten ayrı bir tarzda olan Ahmet Haşiminkiler istisna edilirse, bu iki şiir kadar telkın kuvveti fazla hiçbir eser bizim edebiyatımızda yazılmamıştır. Otel odaları» nın, bu kafiyesiz add edilebilecek manzumenin, o kadar gurultusuz, alayışsız bir kuvveti varki, okuyan, adeta görünmiyen kollar tarafından kaldırılarak bir otel odasına göturülmuş gibi oluyor ve orada ölen bütün garıplerin acısını duyuyor:

Ağlayın aşinasız , sessiz, can verenlere
Otel odalarında, otel odalarında ...

« Sayıklama » da, okuduktan sonra gözlerde pırıltılar, kulaklarda mırıltılar bırakan bir şiir:

Söndurun lambaları uzaklara gideyim,
Nurdan bir şehir gibi ruhumu seyredeyim
pırıl pırıl
pırıl pırıl..

—Devamı 30 ıcı sayfada —

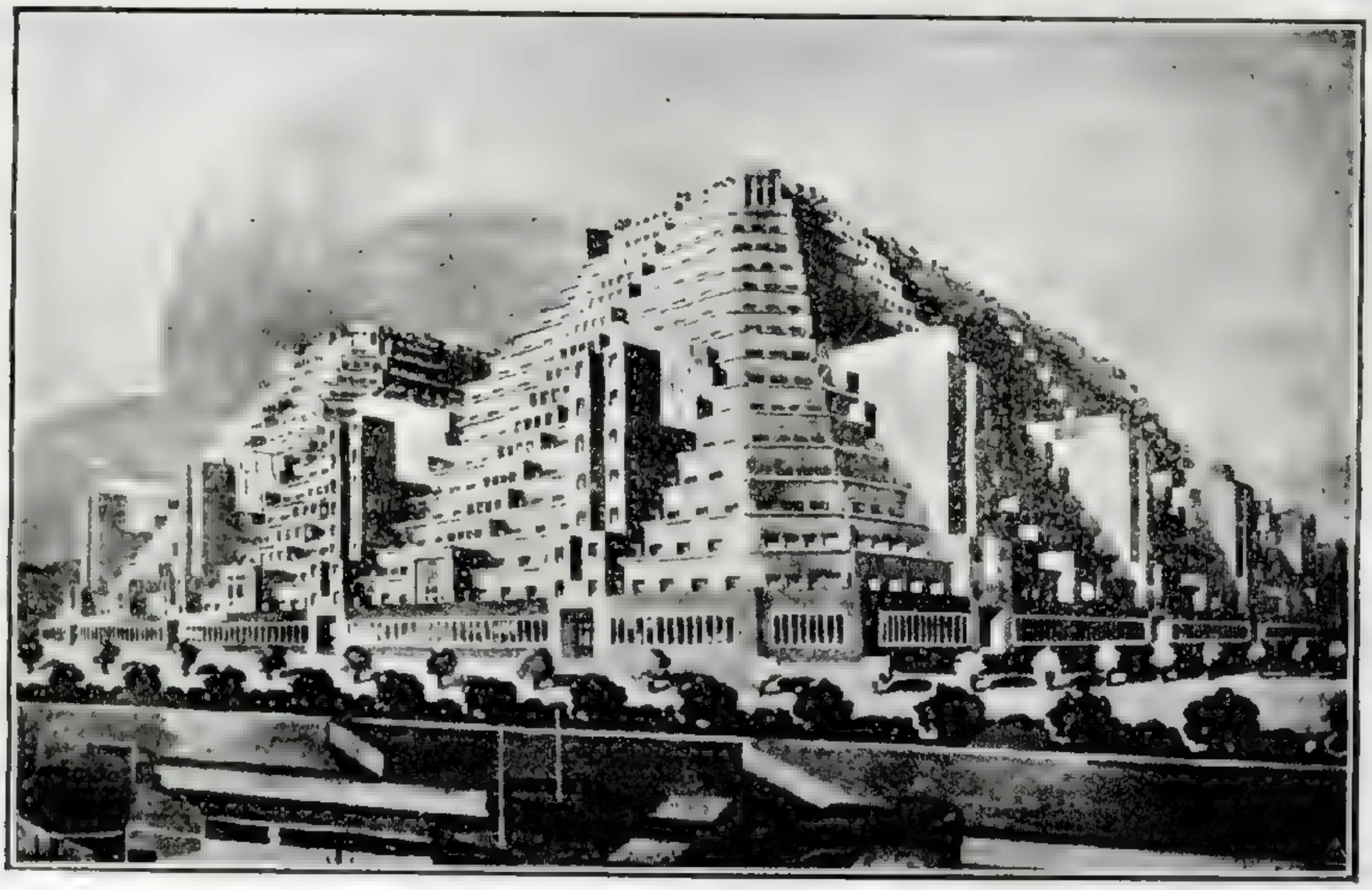

Gelecek zemanın şehirleri böyle olacakmış!
Evler ehram gibi birbiri üzerine kurulacak ve 10,000 nufus bir binada yaşayacak.

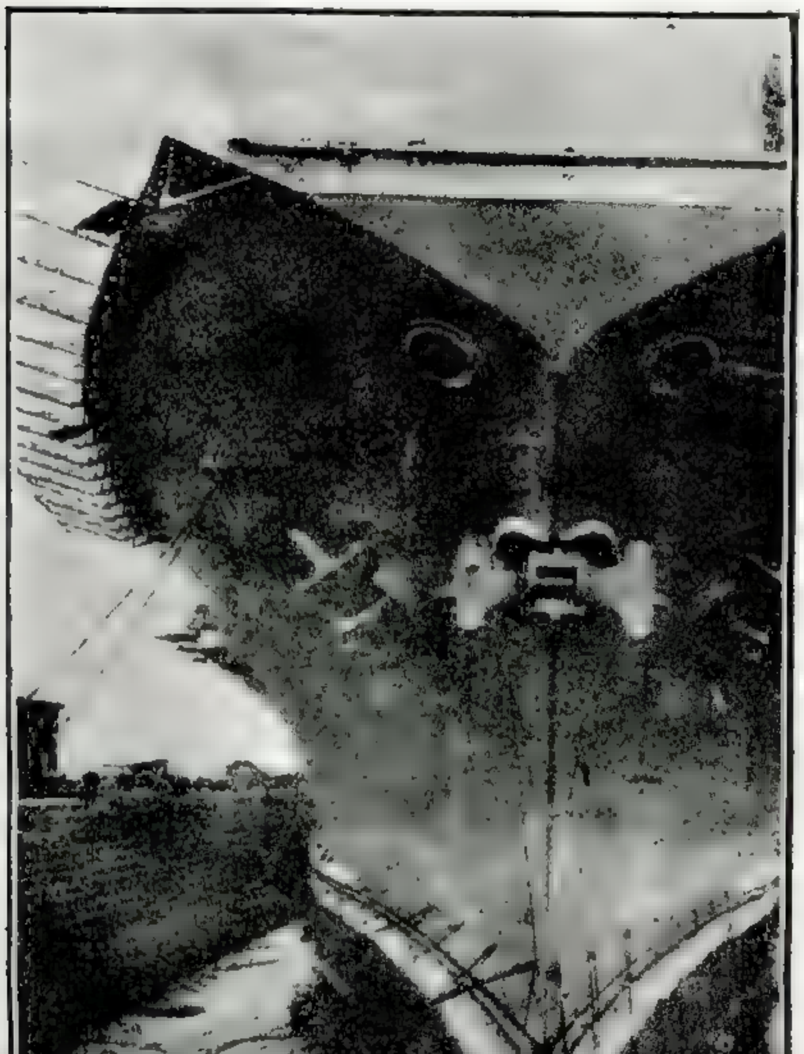

Vaporun gözleri:
Yeni yapılan vapurlara da canlı şekil veriyorlar.

Tayyarenin gözleri!
İnşaatta tayyare canlı gibi:

Sarık, kavuk, şalvar, potur, yatağan, cellat, hadımağası... hep bunlar Turkiyeden kalkalı çok oldu; fakat Avrupa tiyatrolarından ayrılmaz. Bu resim «Aarif ve Akif» isminde çocuklara mahsus kukla tiyatrosunda Berlinde oynanıyor.

Almanyada otomobil kazalari niçin yoktur?

- Aşağdaki resme ait -

Burada gördüğünüz fener, sokağın üzerinde asılıdır. Dört tarafında üç cam vardır; biri kırmızı, biri yeşil ve biri sarıdır. Fenrin beher cephesi bir başka sokağa bakar. Kırmızıların yandiği taraftaki otomobiller yürür, sarının yandığı taraftakiler mutlaka durur.

Bunların yakılması bir merkezden otomatiktir, dakikada bir değişir.

Avrupanın en güzel dansözü: Moşkoflu Sonya Kogan, şimdilik herkes bu kıza hayran!

Otomobiller işareti görmeden yürümeğe mezun değildir; yürürken sarı yanarsa durmağa mecburdur.

— 27 nci sayfeden mabat —

Ne olurdu bir kadın elleri avucumda
Bahsetse yaşamanın tadından baş ucunda
mırıl mırıl
mırıl mırıl..

Şair, « tabut » şirinde yalnız ilk ve son kıt'ada muvaffak olmuştur. «Hırsı» ın ilk iki mısraı tamamiyle, Faruk Nafizin:

Sen bir ahu gibi dağdan dağa kaçsanda gene
Seni aşkım canavarlar gibi takip edecek !

Mısraalarının aruzdan heceye çevrilmiş bir şeklidir :

Sen kaçan bir yavru ceylansın dağda,
Ben peşine duşmuş bir canavarım.

Hemen uçuncu satırda şair kendi benliğne avdet etmişse de ben, Necip Fazıl Faruk Nafızten aldığı hızla kendi şirini sonuna kadar aynı kuvvette getirebildi diyorum !

Kitabın « Deniz » isimli kısmında toplanan manzumelerle en sondaki iki manzume, bence Necip Fazılın en zayıf parçalarıdır. Son iki şirin sayfa doldurmak için alındığı tamamiyle belli. Denizi anlatmaya uğraşan manzumelerde ise uç dört mısraı çıkarırsak geri kalanlar her halde pek çabuk unutulacaklardır.

Kendi hislerini kuvvetle anlatan şair, deniz gibi tabiyatin bir parçası karşısında söylenmiş şeyleri tekrardan başka bir şey yapamıyor.

Bu aciz;

Simsiyah camlarını uzerime dikiyor
Gözleri çıkarılmış bir ama gibi evrle.

Karzında orijinal görüşleri olan bir şair için bir parça gariptir.

Gözler, İstasyon, Gurur, Keder şirleri, küçük bir şişenin içine hapsolunmuş kokular gibi, insana her okuyuşta bitmeyen bir zevk veriyor.

Bakın, koskocaman bir kedersekiz satırcığın içine ne kadar kolaylıkla sıkıştırılmış:

Keder, saçlarıma ak,
Yuzüme çizgi serdi.
Ruhumu çırıl çıplak
Soyup çarmıha gerdi.
Akarken bağrımda kan,
beni seyr etti hayran.
Bir kadın oldu o an
Kendini bana verdi ...

(Heykel) (Annecigim) Yatdığım Kaya, birincisi son bahsı, diğeri anne sevgisini, üçuncüsü birnostaljiyi bütün incelikleriyle hissettiren şiirlerdir.

Ziya Osman

Küçük hikâye:

İlk yuva

Her kesin bin türlu şeyye merakı olur, benim merakım birdir. Bende bu, öyle bir zaaf, öyle bir temayüldür ki... Hayatında gönül azabı duymayan muhakkak bana güler.. Ben çılğın bir güvercin meraklısıyım!..

Geniş bir bahçem var.. Herkesin bahçesini renk renk çiçek süsler.. benim bahçam; güller, sümbüller, şekayiklardan daha zengin renkli güvercinlerle doludur.. Bazılarının rengi ay çiçeği gibi ateşin.. Bazılarinin rengi ay ışığı gibi gümüşü... Bazıları, sanki top top açan kır çiçeklerinden yapılmış bir demettir.. Onların beni asıl bayıltan göğüsleridir. Gövercinlerimin göğsü; yakut, zümrüt, elmas gümelerinden aksceden coşkun bir ziya gibi pırıltılıdır...

Ben onları nasıl sevdim?.. Bunu size anlatabilirsem bahçeme renk veren güvercinlerimin kalbinizde kanat çırptığını muhakkak siz de his sedarsiniz!..

*

Küçüktüm... Bir çiftlik sahibi olan Sami Bey beni çok sever.. Ne vakit yanına gitsem beni dizlerinin dibine oturtur, türlü türlü masallar anlatırdı. En çok hoşuma giden maslar, Sami Beyin kuşlara dair söylediği masallardı.. Sami Bey kuşları oyle tatlı dille anlatırdı ki... Serçeyi, kekliği, atmacayı, şahini bin türlü şeye benzetir, hepsinin tabiatlarını, uçuşlarını birer birer canlandırır.. Sıra güvercinlere gelince gözleri bulutlanirdı..

O anlatirken, Serçe gözlerimin önünde afacan bir çocuk elinde bir lastik top gibi sıçrar.. Zıplar.. Atmaca; bir cellat gibi elinde yalın bir kılıç, kanlı gözlerle yüzüme bakar... Şahin sanki köroğlu gibi bağ bağ dolaşır,. Keklik elinde şemsiye ruzgâra tutulmuş küçük bir çocuk gibi ayakları yere sürünerek uçar... Kumru gurbette kalan bir sevgili gibi mütemadiyen göç türküsü söyler.. Güvercin sanki altın başlı, ay yüzlü bir peri kızı gibi gözlerimin içine gülümserdi,

Sami Bey kuş masallarını sıklaştirdıkca ben de güvercinlere karşı bir zafuyandı.. camilerin havlusında dervişler gibi döne döne ötüşen güvercinleri seyretmek merakım gün geçdikçe arttı. Onlar öyle cana yakın şeylerdi ki.. civa gibi oynak olmasalardı hepisini ayrı ayrı

tutup upecek, o kadife tüylerini okşayacaktım..

*

Sami Bey bir gün bir yabani güvercin avı anlatıyurdu gözlerimin önüne camilerin havlusunu seslerile dolduran, insana bir insandan çok sokulan güvercinler geldi:

— Ah, dedim, güvercine de hiç kıyılirmı?.

Bu söz Sami Beye sanki ok tesiri yapdı... Bana arkası arkasına bir çok güvercin masalı anlattı...

O günlerde çiftlige giden Sami Bey avdetinde bana bir çift karlar gibi beyaz güvercin yavrüsu getirmişti. Onlara Sami Beyle bahçemizda gaz santığından güzel bir yuva yaptık.

*

Ğüvercinlerim bana, ben güvercinlerime o kadar alışmıştık ki.. Her sabah ben bahçeye inmeden onlar yüvalarindan çıkmazlardı. İlk sabah yemini avuçlarımda yerler.. Omuzuma konarlar, kollarimda dolaşırlar... Avucumda yem yerken ara sıra başlarını kaldırırlar, mini mini, parlak boncuklar gibi yanan gözlerini gözlerimde derinleştırirlerdi..

Bir gün onlarda daha çok canlı görmimüştüm. Bana daha çok sokuluyorlar gözlerime daha yakın bakıyorlardı, hele erkek ipek bir dantela gibi parlayan kabarik gögsünü sişirerek daha çok ötüyordu..

Bir kaç gün sonra yuvalarından artık teker teker ınmeye başlamıştı.

Merak ettim.. Sami Beye sebebini sorbum. güldü:

— Güvercinlerin çoğalacak Macit.. dedi.

*

her gün doğumunun arasi sanki bir yıl gibi uzayordu. Bu uzun günlerin çoğunu nasil geçirdim. Onu yalınız ben ben bilirim... Bir sabah bahçeye enince ikisinide yüvalarının üzerinde gördüm. İçimde bir sevinc kanatlandı. Köşdum. Yüvaya baktım güvercinlerimde omüzuma konmuşlar bana sanki yavrularını gösteriyorlardı.. Aman yarabbi!.. Güvercinlerin yavrusu ne tuhaf ne tuhftı...

Derhal Sami Beye koştum... Sami Bey güldü:

— Hele bir az daha geçsin, dedi, Onlarda annelerıne babalarına benzeyecekler.. Kar kibi beyaz bir renkle tüyleneceklerdir...

Sami Beyin her sözünü bir inci gibi hafızamda toplayordum.

*

Kedi!.. şu her kesin canı kadar sevdigi, bağrına basdığı, ölüsüne ağladığı pamuk gibi beyaz.. Geceleri ampul gibi yanan pırıl pırıl gözleri yokmu?.. İşte o benim yegâne düşmanımdır.. Ona nasıl ben düşman olmayayım ki, canım kadar sevdiğim güvercinlerden birisini bir gice parçaladı yedi...

Bir sabah bahçeye indiğim zaman yüvanın eşiğinde, bir avuç bembeyaz tuy yiğınının etrafında, erkeğin dervişler gibi döne döne ötdüğünü gördum..

Okadar ağlamiş,okadar ağlamıştım ki..

*

Aradan birkaç gün keçtikden sonra bir sabah, benim gögsu ipek dantelalar gibi parlıyan beyaz erkek güvercinin de yuvanın eşiğinde bir avuç tüyü kalmıştı... O tüyün etrafında yalniz ben ağlamiştım..

*

Bütün ümidimi üzerlerinde toplayan yavrulardan birini de birgün bir bahçenin küşesine gömdum.

Artık tek kalan küçüğe öyle bir ihtımam ile bakiyurdum ki.. O bir saksıda bin bir ihtimam ile yeşeren, büyüyen, açan çiçekler gibi yavaş yavaş avucumda büyüdu. O daavuçlarım da yem yemeye, o da kollarımda omuzlarımda dolaşmaya başladı...

Bir gün yuvasının üzerinde göklere bakarken gördum.. Göklerin mavi rengine derin derin, uzun uzun baktikdan sonra birdenbire uçtu, havalandı.. Kayboldu..

üç gün gözlerim benim de nihayeti gözükmeyen göklere daldı. Avuçlarımda yem her sabah karlar gibi beyaz,pamuk tuylü, boncuk gözlu güvercinimi arardım, o yoktu... yoktu...

Birgün,güvercinimden ayrılığımın tam dördüncü günuydü..Küçük kardeşimin bahçeden sevincle haykırdığını duydum. Beni çağırıyordu. Bahçeye koştum. Beyaz güvercinim yaninda kanatlari pırıl pırıl yanan bir güvercinle yuvasinin üstüne konmuş, bana bakıyordu.. Birdenbire kanatları yeni doğan ay gibi açıldı..Üçtu.. Evvela omuzüma kondu.. kollarımda dolaştı, Sonra başını kaldırdı derin derin o mini mini o canim boncuk gözlerile gözlerime baktı...

O zaman Sami Beyin güvrcinlerden bahsederken ğözlerinin dalmasına hiç te hayret etmedim.

Şimdi bahçemde top top güller gibi açan güvercinler işte hep onun yavrularıdır..

24 teşrinevel 928

Celal Sait

kadınlar yeni moda başaları nasıl yapar?
1— Saçlar elektrikte — 2 Saçlar torbada! — 3 ve 4 Firizürlü saçlar oldu!

Doğmadan ölen mısralar

Boşanan bir zenberek..
Sabah.. ince bir çığlık yükseldi kümeslerde...
Köye giden yolların birleştiği bu yerde
Bir kadın doğruluyor kollarînî açarak
yüzü kan, üstü toprak.
Ve
— Dağılan bir çerçive
Gibi şimdi açılan
Üfuktan
Bir şey bekliyor gibi bakıyor uzun uzun;
Öbür ucunda yolun
Yorgun
Yaklaşan develerin önünde yürüyeni
Cenge gidip gelmiyen oğluna benzetince,
Yeni
Bir azap burgulandı beyninde keskin, ince;
Ve önce durdu kalbi
Kaskatı bir avuçta sıkılıyormuş gibi;
Şonra, boşandı sanki çelik bir zemberekte
Kısık
Bir ses
Uzadı çığlık.. çığlık...

Antalya 5 - 11 - 28

Hamit Macit

Hicran yolunda

Geliniz arkadaşlar, bu karanlık ülkeye
Bir nuru kucaklamak istiyorsanız eğer..!
Şu neş'e güneşinden geliniz bu gölgeye,
Çünkü gündüzün değil gece görünür kamer.

Geliniz arkadaşlar, şu karanlığa kadar;
Gönlünüzün nurunu bu zulmet ışıklatır!
Bu diyarda inciden örülecek yıldızlar,
Alınlar üzerine çizer nurdan bir satır...

Rabbine eriştirir bu ülke her insanı;
Aşıklar bu beldeden içtiler gönül kanı

. . . .

Geliniz arkadaşlar, geliniz arkadaşlar;
Bülbüller bu ülkede, kanlı güller burda var!

Ağustos, 928

Kenan Hüseyin

Gece
Lambam ve saat

Lambam açınca übir gül gibi
Taze göğsünde gecelerin;
Bir ses duyarım «üzül» gibi
Aksi tavanda çınlar yerin.

Gürür gölgesi «tik taklar» ın
Açık saçık bir kadın gibi.
Dinle: ey kalbi uzakların!
Yel koynuma gir kadın gidi.

Lambam kısıldı, söndü lambam,
Lambam, ne oldu ışıkların?
Anıyorum seni bu akşam.
Ruhu diye karanlıkların.

Saatlerin de bir kalbi var:
Saniyeler uzar, kısalır.
Taş olsa geçen dakıkalar
Kulaklarımda aksi kalır.

İlhami Bekir

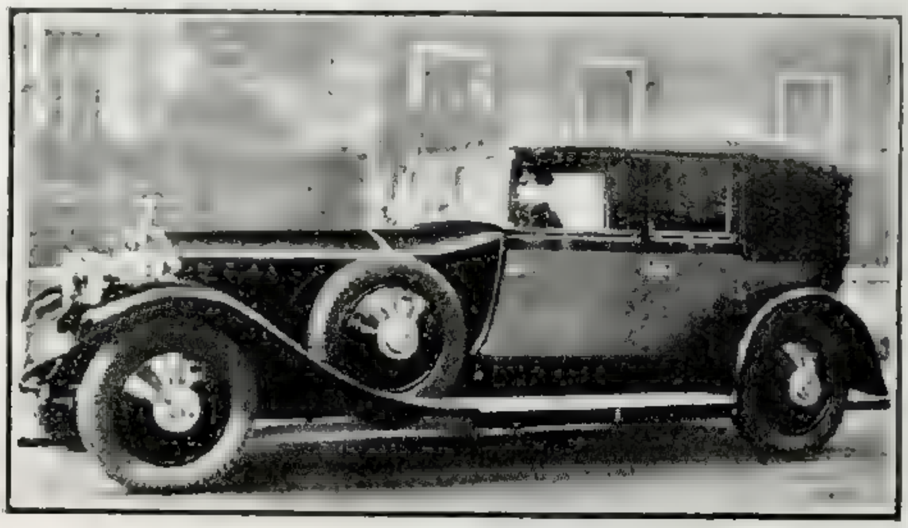

Dünyanın en pahalı otomobili:
50 B.K. Rolls - Royce markali otomobildir ki Londrada fiyatı 35000 liradır. Acaba bizim taksiciler bundan da alacaklarmı? Çünki dünyanın hiç bir yerinde istanbul gibi şık taksi ve taksicilik sefaheti yoktür.

Mudiri mes'ul: MAHMUT SADIK

PERTEV MUSTAHZERATI imalathanesi

1896 Tarihı te'sisi 1311

Pertev Mustahzeratinin: 928 senesi izmir 9 Eilul sergisinde kazandığı yalnız **Altun medalya** ile degil fakat diger Avrüpa sergilerinde olduğu gibi ayrıca birde **taktirnameye** mazhariyeti gösteriyorki yarım asıra karib fealiyeti muddetinde imal eyledigi yrmi beş mütenevi çeşit mustahzeratının nefaset, incelik ve iktisatkârlığı yetişilmez bir eser senattır. Zaten memleketimiz mütehasıs attıbaı muhteremesile zümre munevveranının Avrüpanın mumasillerine rağbet itmeyerek musirren mustahzeratımızı (Kırem Pertevi, Pertev diş macunu, Pertev pudrası, Pertev çocuk pudrası, Pertev kolonyâları. Pertev kinin ve karbonat komprimeleri, Pertev şurubu ...) tavsiye ve istımal eylemeleri müddeamızın burhanıdır.

.Aspirin, Antipirin ve safsafitler gibi mideyi bozmaksizin tedavi ider

FEVROZİN

TERKIBI: Oksikinotein — Avrupanin kaşe (fevr) ine muadildir

Bir tek kaşe { Sinirden mütevelid baş, diş ve yüz ağrılarını ateşleri, gripi, nakrisi, romatizmaları ve elhasıl bilcumle evcaı seri ve emin bir tarzde kemal muvafakıyetle şifayap eyler.

Mideyi bozmaksızın te'sirini 10 dakıkada icra ider.

Bir çok muhterem ve hazık atıbba tarafendan kullanılmış ve hassaişifaiyesi tasdik idilmiştir.

Deposı: EKREM NECİB — Mustahzeri: NECDET EKREM

Eczaitıbiye deposı — İstanbulda Yeni postahane karşısında

Telefon: Istanbul 78

Matbaamız türkçe yeni harflerin cumlesini tedarik etti. Bu hârflerle her nevi sıparışat kabul etmekdedir.

Türkiye Seyrisefain

İdaresinin 14 Kânunuevel tarihinden 20 Kânunuevel tarihine kadar haftalık seyrüsefer pırogramı

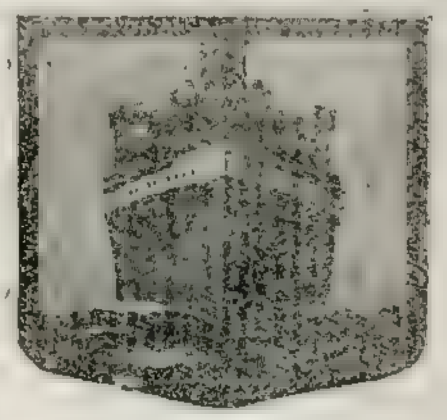

İzmir sürat postası

(İzmir) vapuru 14 Kânunuevel Cuma 12 de Galata rıhtımından haraket ve pazartesi avdet edecektir. Vapurda mükemmel bir orkestıra ve cazbant mevcuttur.

Tırabzon hattı: Birinci postası

(Karadeniz) Vapuru 17 Kânunuevel pazartesi 12 de Galata rıhtımından:

Tırabzon hattı: İkinci postası

(Reşitpaşa) Vapuru 10 Kânunuevel perşembe akşamı Galata rıhtımından:

Istanbul—Mersin sür'at postası

(Konya) Vapuru 18 Kânunuevel salı 12 de Galata rehtımından.

Istanbul—Antalya hattı postası

(Anafarta) Vapuru 9 Kânunuevel pazar 15 da Galata rıhtımından:

Ayvalık sürat postası

(Mersin) Vapuru 18 Kânunuevel 17 sale de Sirkeci rıhtımından:

İmroz—Buzceada hattı postası

(Geiboli) Vapuru 15 Kânunuevel cumartesi 16da idare rıhtımından

Bandırma hattı

(Gülnihal) vapuru cumartesi, salı:
(Antalya) vapuru pazarertesi, perşembe akşamları idare rehtımından.

Karabiğa hattı

(Bandırma) vapuru cumartesi, çarşamba;
(Niymet) vapuru pazarertesi akşamları idare rıhtımından

Mudanya postası

(Marmara) Vapuru cuma, pazar, çarşamba 9 da idare rıhtımından:

İzmit postası

(Ereyli) Vapuru pazar, salı, perşembe 9 da idare rıhtımından haraketle mütat iskelelere azimet ve avdet ederler. 50

ŞARK MALET HULASASI

SADE VE ĞILİSEROFOSFATLI

Iştiha, kuvvet ve sıhet içun en muessir devadır.

Bilcumle ezahane ve eza depolarında bulunur

Otto Wolff Demircilik Müessesesi

Almanyada Ren eyaletinde Kolonyada

Berlin — Düseldorf — Laypzig — Hamburg

OPERATÖR

Dr. MURAT İBRAHIM

(Gülhane kliniği cerrahi Profesörü)

Hastalarını [14—18]e kadar Divanyolu Mhmudiye caddesinde eski Hilalı Ahmer merkezi binasındaki hususi muayenehanesinde kabul eder.

DOKTOR MEDENİ

Cumadan ma'da her gün öyleden itibaren saat on altıya kadar babıali caddesindeki 48 umrolu muayenehanesinde ve sabahları öyleye kadar burgaz adasındaki sanatoryomunda müraceat eden hastalrı kabul ve tedavi eder. 190

Doktor LEON M. TANIELYAN

Kadiköy Talimhane, Salkim Sokak No. 3

Muayene saatları 12 den 3e kadar

DİŞ TABİBİ

AFFAN VASIF

İstanbul Bağçekapu Binbirçeşit mağazası karşısında 20 numarali dairei mahsusa muayene vakitleri: Cumadan mada her gün.

9—12. 13—18

Mekteb idarelerine ve talebe velilerine hıdmetde bulunmak için

BEYKER MAĞAZASI

Rağbet ümümiyeye mazhar olan ISTANDART karyolalarının fiyatlarını tenzil etmiştir.
Leyli mekâtibde en ziyade istimal idilen:

İstandart karyolaları olduğunu unutmayınız

Beyoğlunda İstiklal caddesinde 370 Numarada

Beyker Limitet şirketi

Telefon: Beyoğlu 1472—1473 Telegraf: Beyoğlu Beyker

YOLDA!!..

Mütercimi: AHMET IHSAN

Seyahatname — Roman — Umumi harpden sonrakî iş adamları — Seyar teyatrocular alemi— Suveyişten Aksayı Şarka kadar ma'lümat

Sahibi imtiyazımız Ahmed Ihsan Bey tarafından tercüme edilip «Serveti Fünun»da tefrika edilmiş olan **YOLDA!..** romanı neşr olundu.

Fiyatı 75 ğuruştur

Taşradan arzu idenler 75 ğuruş gönderirlerse kitap teahütlü olarak postaya verilir.

Wiener Kunstdruck Aktienges.

Wien III. Parkgasse 15—19.

Fotoğrafileri fotoğrafiden daha güzel olarak basar; kartpostalların en nefîslerini yapar. Yağlı boya resimleri renkli tablo gibi ve sanayii nefisenin bütuün inceliklerini muhafaza ederek basar ve yağlı boya tablodan kat'ıyen fark olonmaz. Minyatür resimler tabeder. «Foto gravür» ; «Liht drok»; «tif drok» prosdelri bu müessesede mükemmelen tatbik olunur.

Arzu edenler doğrudan doğruya Viyanadaki müesseseye müraceat eyleyeckleri gibi matbaamıy vasıtasıle dahı sipariş verebilirler.

Ethem Pertev Müstahzeratı İmalathanesi

Ahalimizce zaten maruf olan ETHEM PERTEV MUSTAHZERATINDAN

İSTANBUL

Çenberlitaş karşısında :

—

TELEFON:

İstanbul - **3538**

Krem Pertev, Kozmatik Pertev, Pertev diş tozu, Pertev diş macunu, Pertev kolonyasuları, Pertev tualet ve çocuk sıhi pudraları bütün ailelerin fenni süretde sıhhatini muhafaza eyleyor.

İSTANBUL UMUM SİGORTA ŞİRKETİ

Harık Hayat Nakliyat

Sermaye ve ihtiyat akçaları **1,000,000** Liradan fazladır.

MERKEZİ IDARESİ: Istanbulda Galatada Voyvoda caddesinde şirketin kendi mülkü bulunan Sigorta Hanı dahilindedir.

Şirketin şuabatı :

Türkiyenin başlıca şehir ve kasabalarında ve memaliki ecnebiyede acentelikleri vardır.

DOYÇE LEVANTELİNYE

DEUTSCHE LEVANTE—LINIE

Türkia ve şarkın bütün limanlarile Anvers, Roterdam, Biremen, Hamburğ ve ştetın arasında haftalık vapurlar

Şımal ve Baltik denizleri limanları için .doğru sevkıyat.

Istanbul—Londıra—Hamburğ arasında seri munakılat daha ziyade malumat almak için Galatada Ovagimyan Hanında beşinci katda Acentaya müracaat. Telefon: Beyoğlu 641—7

Türkiye İş Bankası

Sermayesi temamı teediye idilmiş 4.000.000 türk lirasıdır

Merkezi: ANKARA

ŞUBELERİ: İSTANBUL, İZMİR, BURSA, ADANA, SAMSUN, TRABİZON, KAYSERİ, EDREMİT, AYVALIK, ZONGULDAK, GİRESUN, BALIKESİR, MERSIN

İSTANBUL ŞÜBESİ:

Bağçe Kapusunda. Telefon: 3657/9 ve 3639

Bil'umum banka muamelatıyla iştiğal ider.

OSMANLI BANKASI

Sermayesi: **10,000,000** İngiliz lirası

Istanbul Acenteliği — Telefon: Istanbul 1948

Beyoğlu dairesi — Telefon Beyoğlu 1303

Senedat ve poliça mukabilinde muayyen ve vadeli veya hesabı cari suretiyle avanslar, poliça ve iscontosu.

Türkiye cumhuriyetinin başlıca şehirlerine ve memaliki ecnebiyeye senedat, çek, itibar mektupları ve telğraf emirnameleri irsalatı. (Hesabı cari) küşadı, senedat ve kıymetli eşya muhafazası, kupon tahsılatı, Türkiyeye ve memaliki ecnebiyeye keşide edilen poliçaların tesviyesi, borsa muamelatı icrası, akçe bey ve şerası, sair bilcümle banka muamelatı, kasa icarı.

Doyçe Orian Bank

Deutsche Orient Bank

İstanbul şübesinin müceddeden küşat olunan dayiresinde bodrum katına mükemmel ve müzeyyen kasalar vaz olunmuştur. Fiyatlar ehvendir. Arzu idenlerin Bağçekapusunda Aşir Ef. caddesinde Yeni Vakuf Han karşısındaki bankaya müracaatları lazımdır.